

اداره مخصوصه

درسعادتده باب عالی خادسندس

محل اداره :

مشارف

۱۳۲۶

انتشار :

مسكسزده موافق آثار جدس مع السمنوسس

قبول اولسور

درج ابدلسن آثار اساده اولسوز

دس ، فلسفه ، ادبسات ، حقوق و علوم دن باحث هفلسه لق رساله در

مؤسلسرى : ابوالعلا زس العابدس - ح . اشرف ادسب

درسه دسده

ولاسده

ملك اجنبسده

سنه لكى

٦٠

٨٠

٨٠

الق آسافى

٣٠

٤٠

٤٠

تارىخ تأسسسى :

١١ نمرز ٣٢٤

درسعادسده نسخسسى ٥٠ پاره در

قبرله دن مقوا بورو ابله كونسدرسلسه سنوى

٢٠ فروش فضله آلنبر

درسعادسده پوسته ابله كونسدرسلسه ولاسب بدلس باخنداولسور.

اسكنسسى جلد

٣ ربسع الاول ٣٢٧ پنفسنبه ١٢ مارت ٣٢٥

عدد : ٣١

تنویر بیوران اخلاق جمیلہ سی اخلاق اسلامیہ نیک اساسی تشکیل و فرعلی نی آنک اوزرینہ وضع و تمثیل بیورمشلر و [تغفو عن ظلمک] جملہ تفسیریہ سنہ اتباع و حسن تلقی بی بو وقعده دخی قطعی بر متانتہ فعلاً کو سترمشلردر .

بروسه مبعوثی

الحاج عمر فوزی

روسیہ اسلامی

حالا اسراری کنہیلہ آ کلاشلمیان برشی وارسه اوده مربوطیتدر . مربوطیت اوپله بر مجبر و حاکم مطلقدرکہ دائماً انسانلری کندی آرزوسی وجهله حرکت استدر . بتون افکار مللده رونما اولان جریانلرده بو مربوطیت عظیم تاثیرلر اجرا ایدر . بین البشر موجود روابط کثیره میانده کاهیتلیسی، اک حائز تاثیر اولانی ده رابطه دینیه در . و بورابطه انسانلری اوقدر قبضه تسخیرینہ آلمشدرکہ بو حسدن مجرد ممکن دکلدرد . ایشته تاریخ و سیاست دولیه بوکاشاهددر . دور اخیرده بیله بوقیل پک چوق وقائع کورلمشدر . بر چوق سیاستلرک فعال عضولری سیای حقیقلری نی مقصدلری نی انسانیت نقابی آتہ کزایه رک صحنیه آتلمشدر وروللری نی اجرا ایللمشدر . صحنه عالمده کورولن روللر ظاهر انسانیت نامنه و انسانیت نقطه سندن متشکل اشخاص طرفدن اجرا ایدلریکی مشهود اولیور فقط اوزرندن نقابی رفع ایدنجه آلتدن برسیا و بر مقصد چیقارکہ آرتق اوسیا ، اومقصده سائق انسانیت ذکل بلکه مربوطیت دینیه اولدینی تبیین ایدر .

غریبه اولان بر فرنگک شرقده کی بر روم و یاخود برارمنیک دور سابق منحوسک مظالمندن ناشی رفاه و سعادتلری نی تہلکده کورنجه مداخله ایتمه سنہ مستغریین زمره سی انسانیت نامی، مستشرقینلر سه برکلاه قائم معناسنی ویرسه لرده ؛ اصل مداخله یه سائق مربوطیت دینیه در . زیرا انسانیت نامنه و مدنیت حاضرہ نیک توسعنه خدمت اوله ایدی اووقت الہم فالہم قاعده سنہ رعایت ایدہ رک ما کدونیا خریستانلرندن اول آسیای وسطی قوملقلرنده کابوس جهالت و مظالمندن واسط عصر سابقدن بری ایکلہ یں ماوراء النہر اسلاملری نیک احوالہ باقق و ترقیاتہ چالشمق ایجاب ایدردی . حالوکه بوزوالیلر، بوفلک زده لر - روسلرک، اسلامیتک توسعندن قورقدوغندن طولانی - اوپله بر متروکیتہ آتلمشدرکہ آرتق انسان بونلرک احوالہ طرز و معیشتلری نه بقارسه کندینی قرون وسطی ده ظن ایدر .

مربوطیتک نی بشرده حسن تاثیر اجرا ایتہ سی بر شینہ ، وابستہ درکہ اوده نی بشرک حسیات ملیہ ایلہ متحس اولسی واغراض شخصیه دن کندینی منع ایدہ جک درجده انوار مدنیتلہ منور الافکار اولسی در . عکسی حالده مربوطیت « الاقارب کالعمقارب » رنگنی آلور : هندستان قطعہ جسیمه سنی فتح ایدہ رک او طرفده اسلامیتک انتشارینہ سبب اولان و بتون ماوراء خزر و ترکستان اولیکہ لرینک حاکمی اولہرق جهانگیر نامی بحق قزانان تیمورک و بتون

کافہ عوالم حقده محض رحمت و شفقت اولق اوزره کوندرملریلہ ذات رسالتپناہیلری بالاده اشارت ایلدیکمز آیت جللیہ نیک نزولنی متعاقب صاحب وحی مبین حضرت جبریل امین افندمزدن آیت مذکورہ نیک تأویل و تفسیر نی سؤال و طلب بیورملریلہ ناموس اکبر حضرتلری منزل قرآن خالق الکون والمکان جناب باری تعالی و تقدس حضرتلری نه بلر اجمعه اوکر نہ رک عودتلرنده [یا محمد ان الله یأمرک ان تصل من قطعک و تعاطی من حرکک و تغفو عن ظلمک] کلمات شریفه سینہ آیت مذکورہ فرقانیہ ی تفسیر و ایضاح بیورمشلردر .

بروجه مشروح جانب اقدس الہیدن اخذ و تلقی ایلہ تبلیغ ایلدیکی الفاظ مذکورہ نیک مالی : ای رسول عالیشان سکاظلم ایدنلرک قباحتلرندن کچہ رک عفوی ، و مناسب اولان معاونت و اعطاده قصور و سنی محروم ایدنلرہ بذل و عطای ، و سندن انقطاعلہ سنی ترک ایدنلرہ التفات و زیارتلہ مواصلہ یی الله تعالی حضرتلری محقق سکامر ایدیور دیمکدر . شو و جملہ معناسی توجیه و ایضاح بیوریلان آیت جللیہ مذکورہ ایلہ مأمور بیورلدقلری وجهله شفقت عامہ نبویہ لرلہ بتون خالق کنندیلرینہ مفتون ایدن نبی دیشان افندمز حضرتلری افراد امت طرفلرندن وقوعه کتیریلن جرائم و تجاوزاتہ قارشو لایقلہ اخذنار و مجازاتہ اقتدار درکار ایکن ترک مؤاخذہ معناسنه اولان عفولہ معامله بیوریرلر . آنجق محرمات و ممنوعات دینیه دن برنی ارتکاب ایدن اولورسه اجرای معصیتہ و هتک حرمت شرعیہ یه رضا کو سترمز لردی .

اخلاق فاضله و سجایای نبویہ لرندن بر نبذه اولہرق عفوه دائر شرفظہور ایدن بر حال مبارک لر نی حاوی و وقایع عدیده دن بری ؛ وقعہ آتیدر :

خدمت سنیه رسالتپناہی ایلہ مشرف و ممتاز اصحابدن انس بن مالک رضی اہ عنہ حضرتلرندن روایت اولدینی اوزره برکون نزد سعادتہ کلش اعرابی رحمة للعالمین افندمز حضرتلری نیک قالین و سرت یو کدن معمول عبا مقامندہ کی کیمش اولدقلری مبارک لباسلری نیک طویلجہ یاقاسندن طوتوب شدتلہ چکمسیلہ لباسک قاتیلغندن و شدتلہ چکلمہ دن عنق سعادتلرنده اثر بیله حاصل اولمش . و بو معامله ایلہ برابر النده بولنان اینکی دوهیه اشارتلہ ؛ شو دوهلری نزدکده بولونان اموال الہیہ دن تحمیل ایت . زیرا سنک ویرہ جکک ، سنک و پدیریکک مالی دکلدرد . مال جناب حقک مالیدر و بندہ آنک قولی یم ؛ دیمه سنہ مقابل ، نبی ارحم و اشفق افندمز هیچ حدت و شدت کو سترمیرک بوفعل و تجاوزک قصاص اولونور دیه خطاب بیورملریلہ اعرابی اولونماز دیوب سیننی سؤال ایتدکلرنده چونکہ سز سینہ و قباحته سینہ ایلہ مقابلہ بیورماز سکر . بولندہ کی جواب استعطافی یه قارشو سیدالکونین صلی الله علیه و سلم افندمز کولیدیر و ممنون اولدیلرده دوهنک برینہ آریه و برینہ خورما یوکلہ دلسنی امر بیوریدیلر . نه بیوک عفو ؟ نه بیوک مرحمت ؟

ایشته عفولہ معامله نیک حقیقی نوع بشره بر نبذه ارانہ و تصویر و کمال اقتدارلہ برابر شفقت و تواضع بیعدیللری انواریلہ قلوب عبادی

استیلا سیاه عالمی تیر تیر تیره دن جنکیزك خلفاری نه اولدی ؟ اداره ، حسیات ملیه دن بستیون بی بهره ، جاهل ، خودبین خاندانك الله کچهرک یکدیگره بسله دکاری کین . وغرضدن طولان اولکی انتظام واتحاده خلال طاری اوله رق بتون سطوتلرینی غائب ایدهرک بالتدریج غربدن ایلرلیه روسلرک بتمز توکنمز استیلا لرینه معروض قالب محو ومندرس اولمادیلر می ؟ ناملری قیامته قدر لغتله یاد ایدلیه سزاوار اولان شو خاندانك محضا شهوات نفسانیه لرینه اتباعا یلنلرنده کی مربوطیت ملیه بی بتون بتون اونوته رق یکدیگرینه بسله دکاری عداوتلری اولادلرینی اسارت مقوله سندن اولان شیلرک کافه سنده اسیر ایتمکه نتیجه پذیر اولمادی ؟ اوت ، مربوطیت ، حسیات ملیه دن محروم قالمش اقوامك یینه دوشنجه نتیجه عکسکی انتاج ایدرک « الاقارب کالعقارب » قضیه سی حکمنی تمامیه اجرا ایدر .

ایشته شورادن شماله طوغرو عطف نظر ایدر سهك سالف الذکر خاندانك فلک زده اولادلرینی روسیه حکومت عظیمه سی تحت اداره سنده یکر می بش ، اوتوز میلیون عددندن متشکل برملت اسلامیة حالده بولورز . بونلر تاتار ، باشغورت ، قیرغز ، صارت ، تیتز ، اوزبک نام مستعار یله بنام اوله رق عثمانلی ترک لری نصل ترک عرقه منسوب ایسه بونلر دخی تاریخك اثبات ایتدیکی وجه اوزره ترک عرقه منسوب ترک اوغلی ترک لردر . لسان جهته کلنجه ؛ صارتدن ماعداسی هپسی لسان مادر لری اولان ترک لسانیه تکلم ایدهرک آنجق تلفظ لرنده ، شیوه لرنده جزئی برفرق واردر .

تاتارلر اکثریته قزان ، اورنبورغ ، سیریا طرفلرنده ، باشغورت ، تیتز عمومیتله اورال اطرافنده ؛ میشرلر ایسه وسطی روسیه ده کائن تامبوت ، صاراتوف نیژنی نوغورد ، سمبر ولایتلرنده ساکندرلر ؛ قیرغزلر آسیای وسطی ، سیریا ، اورنبورغ ، اورالسکی ولایتلرنده متوطن اوله رق ؛ صارت ، اوزبک ایسه کافه ماوراء النهر وترکستان اولکهلرنده درلر . بووجهله روسیه اسلاملرینی ایکیه تفریق ممکن : بری روسلرله توطن جهته مغلط و دیگر ی ده غیر مغلط .

مغلط اولانلری تاتار ، باشغورت تیتز ، میشر اوله رق بونلرک احواله کلنجه : عمومیتله یلنلرنده ایجاب احوال وزماندن طولانی برقاق فرق موجود ایسه ده اصل اعتبار یله ایکی فرقه دن تشعب ایدیورلرکه آنلره « قدیم ، جدید » ناملری ویریلور . قدیم جیلرک مقاصد وافکاری اسکیزی کی یشامق یکی وجود باب اولمش نه قدر شی وارسه ، ایستر فائده لی ، ایستر ضرر لی اولسون مطلق اجتناب ایتک .. جدید جیلرک افکار ومقاصدی ایسه یکیمک ، اسکیلکدن قطع النظر ، نه قدر کند مزه فائده بخش شی وارسه هپسندن استفاده ایتک ، علی الخصوص مکتب مدرسه لری یکی اصوله وضع ایتدیره رک معارفی ترقی ایتدیرمک .

بونلردن قدیم طرفنی التزام ایدهرک مسلک قدیمه خدمت ایدن ذوات بین العوام نفوذلرینی اجرایه مقتدر اختیار املرله تصوف

کسوه سنه برونهن «ایشان» لر .. جدید طرفنی التزام ایدهرک مسلک جدید خدمت ایدن ذوات ایسه کنج معلملرله . عددلری پارمقله صاییلر مقدارده ارباب قلم . ملت برملت محکومه اولدیغندن ، ایلک اول یکانه محتاج الیه اولان شیلری آنجق اصلاح معارف اولسی امور طبیعی دن اولدیغندن ؛ جدید جیلرک ده فریاد وفغانلری اصلاح معارف طرفنده طنین انداز اولور . فقط معارف ایشلری ، ملته حاکم مطلق کسلمش بر طاقم نااهل اماملر الله تودیع ایدلر یکندن زوالی جدید جیلرک اصلاح فریادلری اماملرک تعصبی آلتیده بوغولقددر . مع مافیه بواماملر ییتنده ملتک رفاه وسعادتتی دوشونه نلر یوق دکلسه ده عددلرینه نسبتله پک آز تصادف اولیور . و برده اماملردن ماعدا ملته حاکم مطلق کسلیهن و مانع ترقی اولان «ایشانلر» نامنده بر متصوفین زمره سی واردر که آرتق بونلری افرادینی جامع اغیارینی مانع بر تریفله تعریف ایتک قابل دکل . کنیدلرینک لایحطی اولدقلرینه وجدانا قانع اولدقلری کی برده الهام ربانی نامی ویره رک کهانت ده ادعا ایدیورلر . هرشیئک اجراسنه بر آلتک لزومی حس اولدیفنی کی بونلرده کندی فواید شخصیه وشهوانیه لرینی اجرایه بر آلتک لزومی حس ایدهرک بوکاده دین مبین غرایب بولشلر . هیچ برجهته اهللری اولمادقلری حالده قرآن کریم واحادیث شریفه نبویه بی آکلار آکلماز تفسیره قالدیشوب ، پادقلری رذائلری و دین مبین غراء ایله قطعاً مناسبتی اولیان عادات مجوسیه لرینی اهالی یه دین نامنه القاء ایتک کی خائنه جسارتلرده بولنیورلر . تصوف کیتدکجه انسانی حالت مسکته ودنیادن فراغته سوق ایتلی ایدی . فقط بونلرک اتحاد ایتدکلری تصوف کیتدکجه حالت مططنه ولذاذ دنیا یه سوق ایدیور : محتشم بنالری ، الی باغلی هر بر اوامرینی جاننه منت بیلهرک سجده یه قریب برانخدان صوکره اجابته حاضر اولان خادم لری یاشی الی بی تجاوز ایتمش ایکن سرایلرنده متعدد کنج کنج حرملری ، جاریه لری .. آرتق خلافت عباسیه نك صوک دورینی دکل ، آنلردن دها اول کچمش رومالیلرک صوک دورنده کی حکمدارلرینک احوالی تخطر ایتدیریور .

بونلرک شو آمال شهوانیه لرینه رغماً سوز سویله میه قلقشمه ، صاقین ! صوکره کفر مه ریله تمهیر ایدیلن عمل دفترنی الکه ویره رک صانکه جناب حقن آدلقلری مأذونیت تامه لری ایله سنی امت محمد زمره سندن طیشاری آطارلر .

دین مبین اسلامده صوک عصرده دین نامنه انتشار ایدن حرکات وعادات مجوسیه لر علیه دائما اداره کلام ایدن ذات مصر مفتیسی مرحوم الشیخ محمد عبده حضرتلریدر . غالباً حضرت شیخک نشریاتی بوزمره قدما پرورک خوشنه کیتامش ، فوائد شهوانیه سنه توافق ایتهمش اولمالی که کچن یاز اواخرنده بر متصوف مرحوم شیخ محمد عبده نك ومصرده اکال تحصیل ایدوب مملکته عودت ایدن منور الافکار کنجلرک کفرینه واماملری جائز اولمادیغنه فتوی ویره رک مریدلرینه برخطابنامه نشر ایلهدی . بوذاتک روسیه اسلاملری طرفندن پک

ملت پرورک اوزانديغمز شوالی کمال محبت و شفقتله صیقلیره جغه والرندن کلدیکی قدر معارفزه و ترقیاتمه معاونتده بولنه جقیرینه ذاتاً امیز .

زربسکی : احمد ناج الدیه

ارتحال نبیدن صکره بین المسلمین محدث ایدن اختلافات

زمان سعادتده باطناً نفاق و ظاهراً وفاق اوزره بولنانلردن ماعدا عموم معاشر مسلمین بر عقیده ثابت ایدیلر . وقتاکه ارتحال نبوی وقوع بولدی ، بعض مسائل اجتهدیهده بین المسلمین اختلافات ظهور ایلدی . صدر اسلامده کی اختلافلرک مشهورلری شونلردر :

۱- اسامه بن زیدک امارتی مسئلهسی : پیغمبر اقدمزک عبد معتی بولنان بو ذاتک قومانداسی التده بر اردو ترتیب اولمسی و کبار مهاجرین و انصاردن برخیلی ذواتک دخی بو اردویه مأمور اولمسی حقنده کی اراده نبویهک شرقتعلقی اوزرینه منافقلر تفرقه احدانه شو امری نم الوسیله عد ایدمک (باقکز حضرت محمد اجله مهاجرین و انصار اوزرینه بر غلامی امیر نصب ایدیور) ترهاتیه واقع اولان تغلیط اذهاندن تولد ایدن اختلافدرکه حضرت رسالتپناهدهده کیفیت عکس ایتش و بو طعنک و قتیله اسامهک پدری حقندهده روا کورلدیکی ، کرک اسامهک کرک پدرینک بو امر خطیره لیاقتلری درکار بولندیقی مقام تقریعهده بیان بیورلقله برابر اردونک تجهیززی و بو بایده مخالفت ایدنلرک رحمت سبحانیهدن دور قالهجنی دخی امر وانذار بیورلمش ایدی .

فقط او صرهلرده مزاج هایونلرینه انحراف طاری اولدیغندن اسامه اردوسی حرکت ایدمهامش و عقیندهده ارتحال نبوی وقوعبولهرق بلیه ارتداد اطراف واکنافده یوز کوسترمش اولدیغندن اذهان اصحاب اشبو احوال مؤلهدن اندیشهناک اولهرق پکانه قوه اسلامیهی تشکیل ایدن شو اردونک مدینهدن تبعاعد ایتلمسی ایچون خلیفه رسول الله اولان صدیق اعظمه مراجعت ایتمشر ایسهده فرمان رسالتی عدم انفاذ کندیلری ایچون مستحیل اولدیغنی جوانی آلمشلردر . حضرت بو جوانی اعطا ایتمکه برابر اردونک تجمع ایتسنی دخی امر بیورمش اولدقلرندن اسامه ؛ معیتدن حضرت عمری اردونک مدینهدن تبعاعدی حرم نبوینک و مدینهده متمکن اسلاملرک تأمین سلامتلی نقطهسنده محذوردن سالم اولهمیهجنی بیانیله طرف خلافت ارسال ایلدیکی کی انصار دخی اردویه سنأ ده قداملی بر ذاتک امیر تعینی لزومنی صدیق اعظمه تبلیغ ایلمسنی حضرت عمردن رجاء ایتمشر ایدی .

حضرت ابوبکر اسامهک معروضات مشروحهسنی امر نبوینک دائره نجات باهره سندن انحراف غیر قابل اولدیغنی و بوبایده کی فرمان قضا جریان رسالتی همه حال تنفیذ ایجاب ایده چکی بیانیله رد ایلدکاری کی انصارک تبلیغاتنه قارشیده حضرت پیغمبرک منصوبی اولان بر ذاتی عزل ایله نتیجه لن بر تکلیفه توسط ایتش اولمسندن طولانی حضرت عمره عتاب بیورمشرایدی . عقینده بالذات محل اجتماعه عزیمتله اردویی تشیع

مقدس صایلمه سندن طولانی شو خطابنامهک تأثیر ایتمسی و اهالی آره سنده اسکیدن موجود قتهی برقات دها علولدیمره رک عاداتا اهالی ی ؛ مترقی عد ایدیلن مکتب ، مدرسه لره هجومه دعوت ایتسی دیمک اولدینی مستغنی عن الیاندز .

عوام ناس بوکی ذاتلری حامی دین و ملت اعتقاد ایدمک ساده اشارتلینه منتظر اوله لرنی بر امر طبیعی دیه تلقی ایدیورلر . زیرا قاج عصر دنبرو روسیه حکومتک تعقیب ایله دیکی میسیونرک مسلك سقیمی آرتق اهالی یی سرسمله تمش . دین کسوه سنه برونه ن خریفلر کیفلینه تبعیتاً نه کی حرکاتده بولنسلر ونه کی خرافات سویله سملر اهالی ده قبوله میالدرلر . آنکچون بومنفعتپرست متصوفلر ایسته دکاری کی کندیلرنی حامی دین کوستره بیلیورلر .

استقبالده رفاه و سعادتلی کافل اولان کنجلمزک احوالنه کذجه ؛ کمال تأسفه دیه بیلورمکه افعال و حرکاتلری مقصدلرینک بستیون عکسی ؛ مقصدلری شوفلک زده ملتلیرنی بر آن اول ترقی ایتدیرمک ، افعال و حرکاتلری ایسه روس کنجلینه تقلید . عوام اولدقجه دیندار ، لکن دین مبین غراده اولان اوامر و نواهی طورور ایکن خارجدن بعض اوامر و نواهی احداث ایدیورلر . کنجلمز ایسه بوکون اوغرا دیغمز فلاکت روسلرک سوء اداره سندن اولدیغنی خاطرلرندن چیقاروب تدنییه باعث هپ دیندر ، ادعای باطلنده بولنیورلر . ینلرنده کی شو ضدیت افکار منافریه منجر اولهرق کنجلمزک ترقی خصوصنده کی القاری هیچ حکمنده قالیور . شبهه یوقدرکه بزملمک مترقی و متمدن اولمسی عوامک مترقی و متمدن اولمسی دیمکدر . حامی ترقی و مدنیت عد ایدیلن کنجلمزله عوام یننده بویله بر منافرت موجود ایکن ترقی نصل متصور اولسون ؟

ملتک روسلره اولان نفرتی آرتق صوک درجه یی بولمش ، روسلرک مکتبنه کیروبده استفاده ایتک و اوسایهده ملته خدمت ایتک شمذیلک امکان خارجندهدر . برامیدمز وارسه اوده ممالک علیه عثمانیهده اولان مکاتبدر . بناء علیه ممالک عثمانیهده اولان مکتبلرک لزومی درجه سنده اصلاحی بر عثمانیلدن زیاده آرزو ایدرز . بزلی ، بزلک زده ملت محکومه یی ساحه سلامت و سعادتیه چیقاره جق آنجق عثمانی قرنداشلمز اوله بیلور .

عثمانیلرک سعادت بزم سعادتمز دیمک اولدیغندن شو کافل سعادت اولان دور حریت بر عثمانی قلبنده نه کی تأثیراتی موجب اولدیه بزمده قلبمزه عینی تأثیراتی موجب اولمشدر . بر عثمانی ممالک عثمانیهک ازهر جهت اصلاحی نصل آرزو ایدرسه بزلهده اونسبتده آرزو ایدیورز . زیرا مرجعمز ، ملجأمز ، کافل سعادتمز و مقتدی بهمز هپ آنلردر . آنلرک مسعودیتی بزم مسعودیتمز ، آنلرک موجودیتی بزم موجودیتمز ، و آنلرک (معاذ الله) محو اولمسی بزم محو اولمه مز دیمکدر . مقدا اوزانديغمز دست اخوتی دور مسعودیت مناسبتیه بر کره ده اوزاتیورز . ینلرمز دیناً ، جنساً و مذهباً اولان ارتباط و کندیلرنده کوردیکمز